

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. február 11.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 33. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Ünnepélyesen beiktatták méltóságába Reök bajai főispánt

A Rosztov és Kurszk közötti térségben folynak a leghevesebb harcok

**A főarcvonal mindenütt szilárdan német kézen van
Heves ellentámadásokkal több támaszpontot elragadtak a bolsevistáktól
és visszavetették az ellenséget**

**Honvédségünk egyik szakaszán hősi küzdelem folyt, csapataink zöménél
nem voltak jelentősebb harcicselekmények**

**Norvégiában gyors ütemben épül az Európát bédő erődvonal — Ujból a második arcvonatról ír az angolszász sajtó
Gandhi háromhetes éhségstrájkja kezdett**

A tavasz már nincs messze, rövidesen elkövetkezik az idő, amikor a hideg ereje csökken, elolvad a folyók jége és a Szovjet, amely nagy téli offenzíváját a tél hatalmára alapozta, elveszíti legfontosabb szövetségét. Ezzel tisztában vannak a bolsevisták is és azért erőszakolják most minden mozgósítható erejükkel — nem törődve azokkal a súlyos veszteségekkel, amelyek előbb utóbb felörlik embertartalékukat és hadianyagkészleteiket, — a támadás előbbrevitelét. Német részről viszont fokozzák az erőfeszítéseket az ellenség feltartóztatása érdekében, hatékony ellentámadásokat vezetnek és így a mindkét részről fokozott erőfeszítés jelentős mértékben növelte az eddig is ádáz harcok hevességét. A helyzet jellemzője a német és szövetséges vonalak fokozott megszilárdulása és az európai erőösszevonások minden eddiginél nagyobb aránya. Kétségtelen, hogy a Szovjet a nagy téli csatában mindinkább elpocsékolja erejét, míg az európai szövetségesek csak ezután érik el katonai erejük csúcspontját. Angolszász részről attól tartanak — mint lapvéleményekből kitétnék — hogy a Szovjetnek már nem lesz elegendő ereje a tavaszra várható német és szövetséges támadások kivédésére.

A keleti arcvonal harcai a Rosztov—Kurszk közötti térségben a leghevesebbek.

Honvédségünk

hősi harcait melegen méltatja az olasz sajtó. A Lavoro Fascista azt írja, hogy az elmúlt napokban a bolsevisták nagy erővel támadták meg a magyar arcvonal egyik szakaszát, azzal a céllal, hogy itt áttörjék a frontot. A magyar kötelekek a legnagyobb vitézsgálattal harcoltak és lendületes ellentámadásokkal elhárították a támadást, amivel nagyobb magyar és német erőket mentettek meg a bekerítés veszélyétől. A Tribuna szerint a magyar csapatok he-

ves hóviharban érték el nagy sikereket.

A Tribuna berlini tudósításában helyzetképet közöl a keleti arcvonatról és megállapítja, hogy a harcok általában a Rosztov és Kurszk közötti térségben a leghevesebbek. A Szovjet itt az eddigiekénél is nagyobb erőfeszítéseket tesz, hogy áttörje a német vonalat és hátra tá-

madhassa a Rosztovtól keletre lévő német állásokat. Ebből a célból sok hadosztályt vontak össze. A német és szövetséges elhárítás azonban hatékony. A Lavoro Fascista azt írja, hogy Berlinben megállapítják, miszerint a Szovjet ideai téli offenzívája hevesebb és erősebb mint a tavalyi volt. Helyenként az ellenség elérte azokat a pontokat, ahonnan a tavaly nyári német offenzíva visszazoritotta az ellenséget. A harcok immár Ukrajnában folynak. Ezekben a küzdelmekben az ellenség példátlan veszteségeket szenved. Különösen nagy veszteségei voltak a bolsevistáknak a kurszki térségben, ahol holttestek és szétlőtt páncélosok elborítják a csatateret. A németek mindenütt olyan harcmódot alkalmaznak, amely az ellenség erőinek fokozott kimerülését eredményezi. Berlinben általában bizalommal tekintenek az új évszak, a tavasz fe-

lé, amely már nem vár sokáig magára.

A Német Távirati Iroda csütörtök délutáni jelentésében közli, hogy az arcvonalon heves küzdelem folyik.

A főarcvonal

mindenütt szilárdan a németek kezén van. Február első 10 napján 357 páncélost veszített az ellenség. A MTI jelentése szerint a Don és Donec közötti területen igen heves harcok folynak. Heves támadások és ellentámadások váltják egymást. Ennek az arcvonalszakasznak északi részén honvédségünk egyes kötelékei hősi küzdelmet vívtak az ellenséggel, honvédségünk zöménél azonban nem történtek jelentősebb harcicselekmények. Különösen kiténtették magukat a harcokban a magyar páncélos kötelekek, amelyeket a hadsereg főparancsnok napiparancsában külön is megdicsért.

Az idő változatlanul télies, a hőmérséklet azonban az évszakhoz képest enyhe.

A második arcvonal

felállítása érdekében — mint az Interinf. Stockholmból jelenti — most már harmad ízben kezdett agitációba az angolszász sajtó — írja a Göteborg Post, Londonban mindinkább tért nyert az a meggyőződés, hogy a szövetségesek még ebben az évben megkísérik a partraszállást Európában. Ez a felfogás a casablancai találkozó óta még inkább megerősödött. Az európai partraszállás kérdése főtémája az angolszász lapoknak, amelyek azon meggyőződésüket hangsúlyozzák, hogy Angliának és Amerikának ki kell használni a keleti arcvonal helyzetét és az északafrikai eredményeket. A Daily Express szerint a Szovjettől aligha várható, hogy téli erőfeszítései után tavaszra képes lesz elhárítani a várható német támadást.

Az angolszászok európai partraszállási tervei természetesen rendki-

vüli mértékben függenek a hajóterhelyezettől. Viszont úgy Londonban, mint Washingtonban állandó aggodalmaskodás tárgya, hogy a német tengeralattjárók sikerei olyan veszteségeket okoztak a szövetségeseknek, hogy azok támadó terveiket hajóterhiány miatt aligha tudják végrehajtani.

Európát természetesen nem érnék meglepetésként az angolszász partraszállási kísérletek — ha azokra tényleg sor kerülne. Tudjuk, hogy az európai partok mentén mindenütt idejében kiépítették az erődvonalakat és épen Rundstedt tábornok nyugati német főparancsnok jelentette ki a közelmúltban, hogy Európa bevehetetlen erőd. Most a svéd sajtó — jelenti a Bud. Tud. — közli a hírt, hogy Norvégiában fokozott ütemben folynak az erődítési munkálatok. Ez azután olyan gyors, amilyenre a megszállás óta nem volt példa és a védelmi berendezéseket nem csak a partvidéken építik ki, hanem az ország belsejében is.

Egyéb híreink közül kiemeljük, hogy

Japán

most ünnepli a birodalom fennállásának 2603 esztendő évfordulóját. Az egész országban nagy ünnepségeket rendeztek ebből az alkalomból. Az egész japán sajtó az évforduló hatása alatt áll.

Bukarestben cáfolják azokat a híreket, melyek szerint Romániában forradalmi állapotok vannak és rendezésekre került a sor és megállapítják, hogy az országban rend és nyugalom van.

Gandhi hindu szabadságharcos elhatározta, hogy 21 napos éhségstrájkjal, életének veszélyeztetésével hívja fel a világ szabadságszerető népeinek figyelmét azokra a súlyos kegyetlenkedésekre, amelyeket a hindukkal szemben alkalmaznak az angolok.

A kurszki térségben a németek urai a helyzetnek

Az Azovi tenger és a Don torkolatánál megszilárdult a német vonal — Több támaszpontot újra felszabadítottak a németek

Berlin, február 11.
Az Interinf. hírszolgálat jelentése szerint a keleti arcvonalon tegnap a déli szakasz volt a harcselekmények súlypontja. A német és szövetséges csapatok itt sikeresen hártották el az ellenség valamennyi bekerítő és áttörési kísérletét. Az ellenség ezen a szakaszon már kétezer harcikocsit veszített.

Az Azovi tenger és a Don torkolat vidékén ferszerően megszilárdították a német vonalakat.

A Donec felső szakaszán messze visszavették a németek az ellenséget kelet felé és több támaszpontot felszabadítottak. 18 szovjet harcikocsi megsemmisült a harcokban, három a németek zsákmányává lett. Az Oskol szakaszán is

erős ellenséges támadó csoportokat vertek vissza a németek és több támaszpontot szabadítottak fel.

A kurszki térségben a németek a helyzet urai. Az ellenség a harcokban 25 páncélost vesztett. Német páncélosok tegnap reggel oldaltámadást indítottak a Kurszkit támadó ellenséges erők ellen és megsemmisítették azokat.

Fokozatosan javul az időjárás a szovjet arcvonalon

A német légi erők nagyméretű támadásai a legsúlyosabb veszteségeket okozták az ellenségnek

Berlin, február 11.
Berlini körökben csütörtökön összefoglaló képet adtak a keleti arcvonal helyzetéről. A jelentés megállapítja, hogy az időjárás fokozott javulását az arcvonal valamennyi szakaszán a légi erők nagyméretű bevetésére használta fel a német parancsnokság és

a német légi erők nagymértékben vették ki részüket az elhárítás sikereiből.
A zuhanóbombázó kötelékek a legnagyobb eredménnyel támadták a Novoroszijzsknál partaszállt és körülzárt ellenség maradványait, légiharcokban pedig 12 ellenséges csatrepülőgépet semmisítettek meg.

A Don torkolatvidékén szovjet tüzéségi állásokat, hadoszlopokat és utánpótlási vonalakat támadták a német légi erők. 83 löszerezrel és hadianyaggal teljesen megrakott ellenséges járművet megsemmisítettek és szétromboltak 5 nehéz, valamint több kisebb űteget. Az ellenséges utánpótlást az elért eredményekkel teljes mértékben megzavarták.

A Donec vidékén a keskeny és behavazott hegyi utakon az utánpótlást szállító ellenséges oszlopok nem tudták kitérni a német légi erők támadása elől. A szétlőtt járművek roncsai nagy torlódást okoztak a hegyi utakon és így a német repülőgépeknek biztos célpontot nyújtott a megrakott utánpótló oszlop.

Az utnak indított szállítmánynak csak jelentéktelen töredéke érkezett meg az arcvonalra.

A középső arcvonal szakaszán egy menetelő ellenséges zászlóalj teljesen szétverték a német vadászgépek.

Ezen szakasz jobb szárnyán a német csatagépek eredményesen támogatták a gyalogság harcát a nagy számbeli fölényben lévő bolsevisták támadásával szemben és hét páncélos harcikocsit megsemmisítettek, vagy mozgásképtelenné tettek. A bolsevisták helyi betöréseit itt gyorsan elreztelte a német gyalogság, amivel elvágta az ellenség visszavonulási útját is, mire a szovjet katonák letették a fegyvert.

Az Ilmen tótól délre a harci szünet után most újból megjelentek a harcivekenység. Az ellenség a szétlőtt páncélosokat használta fedezékül, a németek azonban gyorsan legyűrték a bolsevistákat és kifüstölték őket fedezékeikből. A német vadászgépek 13 ellenséges gépet lőttek le ezen az arcvonal szakaszon.

A Ladoga tótól délre jölrányzott tüzéségi tüzellel megállították az ellenség támadását. Német rohamcsapatok mélyen behatoltak az ellenség állásaiba és 25 kísérődöt kifüstöltek.

A Jéges tenger arcvonalán német légi erők szétverték a Murman vasut egyik fontos kirokódó pályaudvarát és felgyújtottak két vonatot.

Tuniszban felmorzsolták a csapdába-került angolszász csapatokat

Berlin, február 11.
Az Interinf. jelenti a tunéziai arcvonalról, hogy a tengely légi erői fölényes győzelmeket arattak az ellenség felett. Egy járőrszolgálatot teljesítő német vadászraj nagy számbeli fölényben lévő ellenséges légi erők kényszerített harcra és az egyenlőtlen csatában egy óras küzdelem után saját veszteség nélkül 16 ellenséges

gépet semmisített meg.

Gyors német harcigépek támadást intéztek Bone kikötője ellen. A tunéziai arcvonal legnagyobb részén csak járőrevekenység folyt.

Dzsebel Mansourtól délre a csapdába került angol-amerikai és marokkói csapatokat néhány fogoly kivételével teljesen felmorzsolták a tengely erői.

Brest francia kikötővárosból eltávolítják a polgári lakosságot

Párizs, február 11.
(Német Távirati Iroda) Az OFI francia hírszolgálati iroda közli, hogy a francia kormány rendelete értelmében Brest kikötőváros valamennyi lakosának záros határidőn belül el kell távoznia a városból, azok kivételével, akikre a városban feltétlenül szükség van.

Csangkajsek felesége Washingtonba utazik

Amszterdam, február 11.
(Német Távirati Iroda) A brit hírszolgálat jelentése szerint az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke közölte, hogy Csangkajsek

kinai államfő felesége rövidesen Washingtonba érkezik. A tábornokné a kongresszus együttes ülésén tárja fel Kína helyzetét.

TURUL FILMSZÍNHÁZ
TELEFON: 328

KATYI

Csütörtök—Kedd

A lekedvesebb és legközkedveltebb magyar színésznők

TOLNAI KLÁRI
kötöny partnerei:
BILICSI TIVA DAR,
MALY GERŐ, KYSS
MANYI.

Tizennégymillió fontsterling Anglia napi hadikiadása

Amszterdam, február 11.

(Német Távirati Iroda) Mint brit részről közlik, Anglia napi háborús kiadásai 14 millió fontsterlingre emelkedtek.

A BULGÁRIAI ZSIDÓK NEM VÁSÁROLHATNAK ÖSTERMELŐTŐL

Szofia, február 11.

A zsidó ügyeket intéző bolgár kormánybiztosság rendelete értelmében a zsidók közvetlenül az östermelőtől nem vásárolhatnak, hanem csak üzletben, ott is csak délelőtt 10—11 és délután fél négy és fél 5 óra között.

HUSZ ÉVI FEGYHÁZBUNTETÉST KÉR A MEXIKÓI UGYÉSZ TROCKIJ GYILKOSÁRA

Amszterdam, február 11.

Brit jelentések szerint Jack W. Yornard-t, aki Trockijt meggyilkolta, bíróság elé állították. A fennálló törvények értelmében a bíróság két hónapra belül köteles ítéletet mondani. Az ügyész a megengedett legnagyobb büntetés, 20 évi fegyház kiszabását indítványozza.

MOZGÓSITJÁK A SPANYOL LÉGI ERŐ SZÁMÁRA DOLGOZÓ GYÁRAKAT

Madrid, február 11.

A spanyol kormány tagjai a Caudillo elnökletével államtanácsot tartottak, amely első sorban belső közigazgatási kérdésekkel foglalkozott. A megbeszélés egyik tárgya a légi erők számára dolgozó gyárak részbeni, vagy teljes mozgósításának kérdése volt.

KÉNYSZERIGÉNYBEVÉTEL SZÍRIÁBAN ÉS LIBANONBAN

Ankara, február 11.

Szíriában és Libanonban elrendelték, hogy az iparvállalatok súlyos büntetés terhe mellett jelentésük be készleteiket. A készletbejelentési kötelezettség elrendelése angolszász kívánságra történt és a kényszerigénybevétel célja.

Az amerikai hajóépítés nem tud lépést tartani a veszteségekkel

Genf, február 11.

A Daily Express foglalkozik a tengeri háború helyzetével és megállapítja, hogy a hajóépítés ügye még mindig rosszul áll az Egyesült Államokban és nem elégíti ki a hivatalos tővezők várakozásait. A súlyos veszteségeket nem tudják pótolni újabb építkezésekkel és így a hajóépítés nem tarthat lépést az elsüllyesztésekkel. Különösen a tartályhajók terén súlyos a helyzet. Ezekből az utóbbi időben nagyon sokat veszítettek, viszont építésük nagyon sok időt vesz igénybe.

KÖTELEZŐ MUNKASZOLGÁLAT IRÁNDAN

Ankara, február 11.

Iránban országutak és vasutak építése céljából elrendelték a kötelező munkaszolgálatot. Az intézkedés azért vált szükségessé, mert az építkezésekhez felfogadott munkások egymás után szöktek el és nem akartak dolgozni, mert szerették az angol-amerikai érdekltség megszerzte a munkaszervezést. Most kötelezővé tették a munkát mindenki számára és aki nem akar dolgozni, hadbüntetés alá kerül.

BOSE:

India elvesztett mindent, csak a lelkét nem

Berlin, február 11.

Bose hindu nacionalista vezér ismét rádióbeszédet intézett honfitársaihoz és felszólította őket, hogy addig folytassák a szabadságharcot, amíg a siker be nem következik. Emlékeztetett India régi nagyságára és rámutatott arra, hogy az elmúlt két évszázad alatt India mennyire elszegényedett. India az idegen uralom alatt elvesztette mindenét, csak a lelkét nem — mondotta. India a hinduké és ezt

ki kell harcolni. Emlékeztetett Bose Tozso japán miniszterelnök kijelentéseire, melyek szerint Japán rokonszenvvel kíséri a hindu nép szabadságharcát és semmiféle területi követelése nincs Indiával szemben. A hinduknak ki kell használniuk a mostani kedvező alkalmat, mert évszázadok mulhatnak el, amíg India szabadságának kivívására ilyen kedvező körülmények nyílnak.

Egy elbocsátott egyetemi tanár merényletet kísérelt meg az argentin nevelésügyi miniszter ellen

Madrid, február 11.

(Német Távirati Iroda) Buenos Airesből jelentik, hogy dr. Roth nevelésügyi miniszter ellen merényletet kíséreltek meg. A merénylet négy revolverlövést adott le a miniszterre, a golyók azonban nem találtak. A merénylet, tetének elkövetése után eltűnt, néhány órával később azonban ügyvédje társaságában jelentkezett az ügyészségen. Kijelentette, hogy Pedro Vergas dr.-nak hívják, 65 éves és hosszú időn keresztül egyetemi tanár volt, később azonban elbocsátották állásából és azóta nem tudta visszaszerezni állását. Sorsáért a nevelésügyi miniszter a bűnös, ezért kísérelt meg ellene merényletet.

zett az ügyészségen. Kijelentette, hogy Pedro Vergas dr.-nak hívják, 65 éves és hosszú időn keresztül egyetemi tanár volt, később azonban elbocsátották állásából és azóta nem tudta visszaszerezni állását. Sorsáért a nevelésügyi miniszter a bűnös, ezért kísérelt meg ellene merényletet.

Fogházbüntetésre ítélték a zombori tézstagyár két lisztolvaját

Elsötétítés után, reggel fél hatkor követték el a lopást, rendes bíróság ítélkezett felettük

Jelentették, hogy február nyolcadikán letartóztatta a zombori rendőrség Szabó Ferenc 23 éves zombori és Lipovac Tamás banyalukai illetőségű péksegédeket, akik 100 kilogramm nulláslisztet loptak Spreitzer József tézstagyárából.

A két péksegédet a lopás elkövetése után azonnal letartóztatták. A rendőrszemnek feltűnt, hogy két ember nagy terhet cipel a vállán, utánuk ment, s követte a nyomokat, amit kilyukadt zsákból elszóródó liszt tett lehetővé. A nyomok a Szenteleky Kornél utca 20 számú házáig vezette. Itt meg is találta a két tolvajt.

Mivel a lopást elsötétítés után, reggel fél hat-

kor követték el, rendes bíróság tárgyalta ügyüket. Csütörtökön délelőtt Höckl Antal dr. egyesbíró ítélt felettük.

A két vádított beismerte tettét. Elmondották, hogy a raktárból 150 kilogramm lisztet hoztak ki, de csak ötven kilót használtak fel. Két zsákkal elrejtették, s 8-án, amikor alkalmuk nyílt, haza vitték.

A bizonyítási eljárás után a bíróság bűnösnek találta a két péksegédet és az enyhítő szakaszok alkalmazásával 3-3 havi fogházbüntetésre és három-három évi hivatalvesztésre ítélte őket. Az ítélet jogerős.

A gyöngyösbokrétások nagy sikere Zomborban

Hét vármegye táncosai mutatták be népművészetüket a Városi Színházban

A falu bejött a városba...

Talán így lehetne kezdeni a szerda esti táncbemutató beszámolóját. Eljöttek hozzánk hét vármegye táncosai, hogy bemutassák népi táncukat és szokásaikat, hogy elkápráztassanak bennünket ragyogó, színes népviseletükkel. Eljöttek, hogy erőt hozzanak.

Az előadás iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a jegyek már a kora délutáni órákban elfogytak. Sokan akik később jöttek, ötszörös árat is igényltek egy jegyért, de senki sem mondott le helyéről.

A Városi Színház zsúfoltság megtelt. Az előadás előtt a bokrétások elénekelték a Himnuszot, majd a zsambókiak mutatták be művészetüket. A táncosok fehér ingben, zöld ingváltban, a lányok rozszaszínű, virágokkal és díszítésekkel sürtűn át-szőtt szoknyákban és rímás csizmában libbentek ki a színpadra.

Tápé község bokrétásai az füvegáncot és a marsot mutatták be nagyon ügyesen. Festői viseletük: bársony blúz, virágos szoknya.

A harmadik szám a bácskertesieké volt. Mondhatnók, hogy ők aratták a legnagyobb sikert. A gunárfátéket, a vánkostáncot és a mártogatást lejtették nagyszerűen. Külön zenekaruk volt és táncuk utáni felviharozott a taps.

A mezőkövesdiek festői csoportja a menyaszonytáncot mutatta be. Doroszló a csirajozást, a dusoást és a pajtástáncot lejtette. Nagy sikert aratnak. A doroszlói csoport minden egyes tagja külön művészségnek mutatkozott.

Üdvarhely bokrétásai léptek ezután a színpadra. A kisséktáncot és a malmoet mutatták be. A két kedves népi táncnak hatalmas sikere volt.

Lelkesen fogadta a közönség az erdélyi bokrétásokat. A nádasdaráciák karácsonyi kántálással, sebescsárdással és a legényessel szerepeltek. A homoknyékiek a párnatáncot lejtették, a peregyóliek papusztáncot, seprútáncot és verbunkóssal arattak sikert.

Utána Cziráky Imre népművelési titkár üdvözölte a bokrétásokat és Paulini Bélát.

Cziráky Imre megköszönte a bokrétásoknak azt a sok színt, azt a sok erőt és azt az ölelést, amit hoztak. Utána Paulini Béla, az országos Bokréta Szövetség elnöke mondott rövid beszédet. Megköszönte a szívélyes fogadtatást, amiben a bokrétások csoportját részesítette a város közönsége.

— Eljött a bokréta, mondotta, hogy kitarja színt és művészetét. Ezek nem betanult táncok, hanem eredeti népszokások. Ez a művészet a nemzet erőforrása, tehát védelme is. Hagyományok nélkül nincs örök nemzet, ezért ápoljuk hagyományainkat.

— A bokréta jellem, mondotta. Eddig nem volt teljes, mert hiányzott Erdély és Bácska. Ma már a bácskaiak is itt táncolnak és az erdélyiek is bemutatják művészetüket. Boldog vagyok, fejezte be, hogy az erdélyiek haza jöhettek, ide, Bácskába.

A bokrétások a bemutatót csütörtökön este is megismétlik a Városi Színházban.

Háboruskodás a falgalambok körül

Egymás galambjait fogták el a zombori galambászok

Lukács Antal és Sesevics Péter zombori galambtenyésztők kölcsönösen feljelentették egymást lopás miatt. Lukács a feljelentés szerint csapdával elfogta Sesevics Péter 50 galambját, Sesevics viszont Lukács falgalambjai közül fogott el tizenhármat. Mindketten egész sor galambászt jelentettek be tanúnak, úgyhogy a zombori törvényszéken február 15-re kitűzött tárgyalás a galambászok találkozója lesz.

Nédics Milán felhívása a szerb földművesekhez

Az elmúlt esztendőben a szántóföldök 78 százalékát vetették be Szerbiában

Belgrádból jelentik: Nédics Milán, Szerbia miniszterelnöke szerdán este fél hétkor rádiószózatot intézett a szerb földművesekhez. A miniszterelnök beszéde során örömmel állapította meg, hogy a földművesek meghallgatták tanácsát és megművelték földjeiket annak ellenére, hogy a londoni és moszkvai rádió állandóan ellenpropagandát fejtett ki.

— Az ellenséges rádió, mondotta, arrabiztatott benneteket, hogy ne műveljétek földjeiteket, mert az ugysem nektek terem. Hogy meghallgattátok tanácsaimat, ezzel megmenekültetek az éhhaláltól. Az elmúlt esztendőben a szántóföldök 78 százalékát vetették be, de az idén minden talpalatnyi helyet be kell vetni gabonával, mert ez életet és halált jelent.

Beszéde végén a miniszterelnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a szerbek testvéri egyetértésben élnek tovább is.

A járásbírótól lopott

A zombori törvényszéken dr. Höckl Antal egyes bíró most tárgyalta Gellért Julia cselédlány ügyét, akit a királyi ügyész lopásért vont felelősségre. A vád szerint a cselédlány Hargittai Gáspár járásbírótól élelmiszert, tüzfűt és burgonyát lopott. Az ugyanabban a házban lakó Takács Bélától egy kofert és egy iagot vitt el a cselédlány. A bíróság az enyhítő szakasz figyelembevételével a megtevedt cselédlányt két hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Nagy tűz pusztított Bácskeresztúron

Tudósítónk jelenti: Papharkai Joakim kendergyáros szállásán nagy tűz ütött ki. A kéményből kipattanó szikra felgyújtotta a szállás padlásán levő körülbelül 50 métermázsa feldolgozott kendert. A tűz pillanatok alatt terjedt el s a helyszínen megjelent tűzoltók minden igyekezetüket oda irányították, hogy a tűz terjedését megakadályozzák. Ugyan is nagy veszély fenyegette a lakóház melletti kenderfeldolgozó telepet. A tűzoltók munkáját siker koronázta. A feldolgozó telepet megmentették, a ház azonban csaknem teljesen leégett a felhalmozott kenderrel és gabonával együtt. A kár körülbelül 50.000 pengő.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Tíz lap egy orvlövész-üldöző naplójából

(Honvéd haditudósító század)
Ezeket a naplórészleteket egy olyan bajtársunk naplójából írtam ki, aki részt vett az orvlövészek ellen még az ősszel végrehajtott tisztogató harcokban.

Csillagok sziporkáztak a fekete égen: amikor utnak indultunk. Fényesre mosta a bakancsomat a hideg harmat és vágott a szél, akár a borotva: hidegek már az orosz éjszakák. A nagy festő, az Ősz színesre festette már a lombokat, csak az óriás fenyők túlevelét nem tudta pirosra csipni a hideg.

Délután háromkor dörrent az első puska: kétoldaltól is tüzelt a sűrűből a láthatatlan ellenség. Tűzharc után nyomultunk Mostkig, a kis orvlövész-telepig.

PÉNTEK

Megeredtek az ég csatornái: zuhogott egész nap az eső. Pirosra dagadt már a nyakam a szunyogcsipésektől, pedig pillanatra se oldottam le a szunyoghálót. A lovak hasig süppedtek a mocsárba: egész szakasz húzta ki a kátyúból a páncéltörőt, amelynek négy lóva leragadt az ingoványba.

Délelőtt egy szakállas emberre bukkantunk: krumplit kapált a falu szélén. Fölfogadtuk vezetőnknek a mocsaras erdőn át. A gazember! Elvezetett bennünket egy fűrésztelepig, ahol gyilkos tűz fogadott bennünket. Fölfutottunk a harcot s felőrá mulva szétfutottak a bujkáló orvlövészek. De keréket oldott a mi szakállasunk is: beugrott már az erdőbe. Igaz, hogy így is golyó érte, mert a nyomai körül vércseppek voltak.

SZOMBAT

Eppen a mocsárban vergődöttunk előre, amikor rajtunktört az ellenség. Persze szétugratuk. R-nél megsebesült az ellenség vezére: de golyót röpített a fejébe, mielőtt elfoghattuk volna. Marhát, löszert, gabonát zsákmányoltunk: este jött a hír, hogy a magyar, német és a milícia csapatok összesen 950 foglyot ejtettek s 57 orvlövész hullát találtak az erdőben. Pedig még a sebesült orvlövész is elvonszolja maga után lázra holttestét.

VASÁRNAP

A brjanszki erdő északi részét már végigfésülték csapataink. Minden kilométeren keményen tüzeltek a menekülő orvlövészek és elkeseredett ellenállás után vonultak csak vissza. Az ellenséges repülők az éjszaka cédulákat szórtak szét az erdőben.

Ma hirdették ki, hogy a tisztogatásban részt vevő német csapatok parancsnoka melegen megdicsért bennünket s többünket vaskeresztrel való kitüntetésre terjesztettek fel.

HÉTFŐ

K. és W. között meneteltünk, hogy kifütyöljük ezt az erdőrészt, amikor tüzelni kezdtünk az ellenség. Késő éjszakáig tartott a hajsz. Három faluból ugrattuk ki a banditákat.

KEDD

Megnőtt a szakállunk: olyan torzonborz a képünk, mint a foglyainké, akiket magunk előtt kísérünk, hogy felszedjék előttünk az aknáikat. Mocsárban jártunk megint, nyakig: a hadnagy ur lovát agyon kellett löni, mert semmiképpen sem lehetett kiemelni a mocsárból. Két kis névtelen falu között, egy tisztáson jártunk, amikor kétoldaltól kezdtek lövöldözni az orvlövészek. Volt egy rozsdás harcokocsijuk is. Páncéltörőnk ezt telibetalálta: két harcosa, egy fiatal legény és egy öreg katona bennégett.

Az ellenség vesztesége ötven fő volt. Éjszaka G. községet bombázták az ellenséges repülők.

SZERDA

Váratlanul kisütött a nap. Lakatlan falvakon vezetett át az utunk, de a mocsár nem maradt el mellőlünk. Az erdő még sűrűbb lett, bal-tával, szuronnal, késsel vágunk utat magunknak a bozótban. Elszántan védekezett, tüzelt a sötétből az ellenség, estére mégis elértük B. községet.

Találtunk egy ellenséges löszerraktárt, melyet a leleményes ellenség egy fa gyökerei alá épített. Valóságos földalatti barlang...

CSUTORTOK

Tegnap elfűnt egy emberünk. Ma váratlanul előkerült: viaszszínű volt az arca, a szemek két mély gödör. Nem csoda — a halál márkából menekült meg. Nagyon előre merészkedett tegnap az erdőbe, a löszere is elfogyott s nem volt már visszaut. Amikor hallotta, hogy az orvlövészek törnek az ágakat, elbujt egy bokorba. Ott lapult tizenkét hosszú órán át.

A hajsz hevessege fokozódott: a patak és W. község között huzódottunk előre. Egyetlen tanyatelepen: S-ben közel száz fegyveres halottat hagyott az ellenség.

PÉNTEK

O. falu felé nyomultunk előre; a testvérzászlóalj százada A. és Sz. községekhez értek, a német és a milícia csapatok pedig bezárták a gyűrűt az orvlövészbandák körül.

Szemelvények a bolsevista „kulturából”:

Bécs: Anglia fővárosa

Szovjet tanítónő, aki Törökország fővárosát Madridba helyezte át

A bolsevista propaganda állítása szerint a Szovjet hatalom vitt kulturát és felvilágosodottságot az egykori cári birodalomba és a bolsevismus irtotta ki teljesen az analfabetizmust. Ha a bolsevista újságokban és folyóiratokban lapozunk, meggyőződhetünk ennek az ellenkezőjéről.

A Stalinszka megjelenő »Iswestija« című újság levelezője panaszkodik az újság hasábjain, hogy az ottani középiskola földrajztanára az iskola ellenőr kérdésére: »Mi Anglia fővárosa?« azt felelte: Bécs. Ugyanez a tanár azt hitte, hogy »Genf Varsó országában van«. Egyik tanítónő arra a kérdésre: »Hogy hívják Törökország fővárosát?« azt válaszolta: »Madrid«. Még azt is hitte, hogy Róma Spanyolország fővárosa. Uralterületi több tanító még a szovjetországi városok fekvését sem ismerte. Sejtelmük sem volt, hol fekszik Kíev és Baku! A szovjet iskolákban, mint a fenti újságból megtudható, a német nyelvnek is vannak tanítói. Az egyik ilyen német tanítótól egy vizsgáló bizottság kérte, mondja el a szobában található tárgyak nevét németül. A tanító nagyokat hallgatott. Aztán kivágta, hogy csak kevés német szót ismer. Négy szóból álló német mondatban öt hiba volt található. Ezeket az érdekességeket olvashatjuk az »Iswestija« 1937 évi szeptember 111-iki számában.

SOKRATES MINT »FRANCIA SZOCIALISTA«

Nagyon kedveltek az orosz diákok között a körkérdések. De ezek a körkérdések mélyeséges műveletlenségét hoznak napvilágra, amely már a komikum határára mozog. Ilyen körkérdésre válaszolva számtalan diák nem tudta megmondani a francia forradalom évszámát, pedig ez a dátum szent a Szovjet Unióban. Rjepint, a nagy orosz festőt zeneszerzőnek jelölték. Arra a kérdésre ki volt Sokrates (a nagy görög filozófus) következő válaszokat olvashatjuk: »Egy francia szocialista«, »Egy csillagász«, »egyike a párisi kommunisták megalapítóinak«, Nero, a római császár szerintük: »a vilámság istene«, de »krimi diktátornak« is jelölték.

UTAZÁS A »LONDONI TENGEREN« KERESZTÜL

Tschernikov város gimnáziumának egyik tizenöt éves tanulója egyik dolgozatát »Utazás a Szovjet Unióból Londonba« címmel a következőképp dolgozta ki. Megjegyzendő, hogy a városnevek a harci jelentésekből most könnyen ismeretessé váltak. A nagyreményű ifjú munkája a következők: Tschernikovban felszálltam és áthajóztunk a Desnán és a Dnyeperen. Rschevben átszálltam és a Volga folyón egész Leningrádig mentünk, a londoni tengeren (?) keresztül elértük a finn öböl, onnan áthajóztunk a balti tengeröbölbe. Aztán átvitor

MINDEN PÉNTEKEN
HALÁSZLÉ
Kitűnő fajborok. Elsőrendű konyha. Minden este cigányzene.
MINDEN SZOMBATON ESTE
disznótoros vacsora
Kiváló tisztelettel:
Michélsz János
TELEFON 349

SZOMBAT

Ha kétszáz évet élnék, akkor se felejténém el sohasem ezt a napot. Heves tűzharc után megsemmisítettük a körömszakadtáig védekező orvlövészek zömét. Vállalkozásunk ezzel be is fejeződött.

Orvlövésznek pillanatnyilag nyoma sincsen: de éjszaka nagy magasságban már repülőgépek zúgtak az erdő felett. S az orvlövész-rádió bemondónője németül és magyarul is közölte a nagy újságot: ejtőernyősöket küld Moszka va a halottak helyett.

Ma azonban tiszta, csillagos az éjszaka, csönd van. Ma jól éltünk mi honvédek, meg a Kamerádok is: libamájat vacsoráztam két disznókaraj között, merthát a kenyérral takarékoskodni kell...

Fercsey János, zászlós.

láztam a norvég partok mellett és az Atlanti Óceánra át elértem Anglia keleti partjait. Anglia egy ország, amelyhez Írország, Skócia, Norvégia és Nagy-Britannia tartozik azonkívül a Hebridák és 5000 kis sziget.

Ugyanebben az iskolában a tanulók egy diktatumban 12 15 hibát csináltak. A tanító a hibákat aláhuzta és ezáltal még 24 saját hibát is tett. Erről az Iswestija cikke »Tanulók és tanítók« címmel ír.

Egy ellenőrző bizottság a tanulóknak a következő kérdéseket tette fel: »Az erdőben egy leány holttestére bukkantak, amely 18 részre volt szét darabolva. A feltevés az volt, hogy öngyilkosság történt. Mit mond ellen ezen feltevésnek? Vagy: »Egy biciklista eltörte a nyakszirtjét és azonnal meghalt. Kórházba szállították és felő, hogy soha sem lesz egészséges. Hol fedezhető fel itt a hiba?«

Ezeket a kuriozumokat a szovjet lapok, vagy akár semleges források alapján a végtelenségig folytathatnánk.

INNEN — ONNAN

Három lány különös esete a leány-anya gyermekével

Major Erzsébet budapesti kávéfőzőnő, Nagy Margit és Gáldi Mária munkásnők ellen családi állás ellen elkövetett büntett címén indult eljárás. Major Erzsébet gyermeket várt, de félt szüleitől és ezért barátnőjének, Nagy Margitnak panaszozta el baját. Ez átadta neki személyi iratait és beleegyezett, hogy a külvilág előtt ő legyen a gyermek anyja. A csecsemő megszületett, mint Nagy Margit, gyermekét vették nyilvántartásba és így is keresztelték meg, a másik barátnő pedig tudott a dologról, de nem mondta azt el senkinek.

A budapesti büntetőtörvényszék előtt Major Erzsébet azzal védekezett, hogy félt a szüleitől, Nagy Margit pedig kijelentette, hogy nem bánta meg tettét, nagyon szereti a gyermeket, s mikor megtudta, hogy Major Erzsébet szabadulni akar a gyermektől, elhatározta, hogy nevének odaadásával segít rajta. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével 3 hónapi fogházat szabott ki a vádlottakra, de Major Erzsébet és Gáldi Mária büntetését próbaidőre felfüggesztette.

Enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy a három nő összefogása magzatelhajtást akadályozott meg és azt is, hogy nem anyagi haszonszerzés céljából követték el a cselekményt.

Dr. Reök főispán:

Ahogyan a fronton nincs, itthon se legyen társadalmi-, osztály- és pártellenét

„Olyan hazát fogunk kiépíteni, amelyben a testvériség kapcsol egybe mindenkit, szociális igazságosság lesz és becsületes munkával mindenki tisztességes megélhetést talál!”

Beiktatták méltóságába Baja főispánját

Bajáról jelentik: Az ünnepi zászlódiszba öltözött Baja csütörtökön iktatta be méltóságába újonnan kinevezett főispánját, dr. Reök Andor szabadkai főispánt. Az ünnepi aktuson résztvett dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Baja országgyűlési képviselője, vitéz dr. Bajsay Ernő alispán, a megye valamennyi törvényhatóságának kiküldöttjei, számos felsőházi tag és országgyűlési képviselő, dr. Gonczlik Kálmán kanonok Gyimesi Frigyes altábornagy és az előkelőségek egész sora.

A városháza nagy tanácstermébe összegyűlt törvényhatósági tagok és a közönség hatalmas éljenzéssel fogadta a terembe belépő Reményi-Schneller miniszter.

A Himnusz eléneklése után dr. Horváth István főjegyző felolvasta a főispán kinevezéséről szóló miniszteri leiratot, majd küldöttség ment a főispánért. Dr. Reök főispánt hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadták.

A hivatali eskütelés után dr. Bernhardt Sándor polgármester meleg szavakkal üdvözölte a főispánt, akiben a Délvidék bátor, harcos kisebbségi katonáját köszöntötte. Baja város közönsége nevében kifejezte azon meggyőződését, hogy a főispán bajai működése a város nagy hasznára és felvirágzására vezet. Vácolta Baja jövőjét, amelyben rendíthetetlenül hisz.

Féire a pártoskodással, az ősi átokkal!

Ezután a jelenlevők lelkes éljenzése közepében dr. Reök Andor főispán emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Mindenekelőtt engedtessek meg nekem, hogy szerény életem legnagyobb éjszakáját és hajnalpirkadását elmondjam. 1941. április 11-ét írunk, az idegek már pattanásig feszültek, nem tudtuk, hogy a következő másodperc sötét végétünk beteljesülését hozza-e el, avagy a lidérces álom elmúltával a boldog ébredést.

A mondván csinált trianoni határ közvetlen közelében hitvesemmel, gyermekeimmel és gazdaságom hűséges munkatársaival nagy események előestéjén bucsúztunk az éjszakai homályba bukó naptól és fogadtuk a sápadt holdvilágot udvarában az ezernyi fénylő csillaggal és mintha az éjszaka fenséges néma csodája az emberi szenvedélyeknek kihívást jelentett volna felbugott az első világitó-rakéta, megindult a golyók süvítése és messzi távolból ágyuk dördültek. Mi álltunk és vártunk keserűen, hogy mint husz éven keresztül e sorsdöntő pillanatban is tehetetlenek voltunk. Mégis bizalommal és boldogan mert tudtuk, hogy most török öszse honvédtestvéreink a tagjainkat megbénító bilincseket és amikor a felkelő nap sugarai legyőzték az éjszakát, a diadalmasan bevonuló honvédsereg ajkairól felcsendült a magyar dal. Ekkor szent fogadalom tört elő, számtalan délvidéki magyar férfi és az én ajkaimról is a magyarok felé: Ha még egyszer fegyverforgató kéz kell, mindannyian ott leszünk.

Az orosz háború kitörése után elsőként jelentkeztem katonának. A Kormányzó Ur parancsa mésként döntött és más őrhelyre állított. Először Szabadkára és most ide is, Bajára.

A főispán ezután háborúról beszél. A magyar honvéd hősiességéről. Kihangsúlyozta, hogy a Donec partján küzdő honvédek hősiessége üzenetet hoz és ez az üzenet is úgy hangzik, hogy

egységben az erő.

Ti, odahaza, egyedül az ősi Budavárból jövő parancsszóra hallgassatok — mondotta.

Féltre a pártoskodással, az ősi átokkal a testvérvizállyal.

Minden magyar szív ebben az eszmében dobogjon össze.

Mint ahogy a fronton nincs társadalmi és vallási különbség, osztály és pártellenét, ne legyen otthon sem.

Ha ezen ősi városháza boltíves ablakából kitekintek látva a legnagyobb magyar által szabályozott Dunát, az ő bölcs szavait idézem: Valamint más, régebbi nemzeteknél is győzött mindenben a hazafiasság angyalától gyamolított álhatatosság, úgy Hunniát is összefogja kapcsolni tengerekkel, a tiszta lélek, tiszta szándék és minden diadalmaskodó kifejtett nemzeti egység. A honvédek második üzenete „testvérek a hazáért minden áldozatot vállaljatok.” Nem lehetünk méltatlanok a harcok titánjaihoz. Mi is áldozni akarunk, ez a kötelességünk és jogunk

Hazánkról van szó, amely mindannyiunk sorsát jelenti. A harmadik üzenet, amely számunkra most programot jelent, az a szó, hogy bizzunk! Amint a harctéren egyetlen katona sem kételkedik abban, hogy az irtoztos harcból csak mi kerülhetünk ki győzelmesen, idehaza sem szabad engedni, hogy lelkünk-höz térközzék a bizalmatlanság. Az igazság a mi oldalunkon áll, fanatikus hittel és mérhetetlen akaraterővel győzni akarunk.

A mi jövőnk a gyermek

Mint főispán minden erőmmel azon leszek — mondotta ezután dr. Reök Andor — hogy jobban és rosszban egyaránt történelmi hivatottságunkban hitünket megtartsam. Őseink ezer esztendő multunk, félreérthetetlenül jelölték utunkat.

Olyan hazát fogunk felépíteni, amelyben a testvériség érzése, társadalmi és osztály különbség nélkül kapcsol össze minden szívet. Gondoskodni fogunk arról, hogy a szociális igazságosság jegyében a becsületes munka alapján mindenki tisztességes megélhetést találjon.

A főispán ezután a hadbavonultak hozzátartozóiról szólt és ezeket mondotta: Fogadjátok ezeket testvérekké, gyermekekké és érdekükben semmi áldozatot se tartstok elég gondom lesz rá, hogy ebben törvényhatóságom minden férfira veletek és velem legyen. Főispáni kinevezésem után siettem Bajára, hogy mielőbb láthassam, mielőbb összeforhassak Bácska e dunaparti történelmi multu városával. Sok szépet láttam, de láttam olyant is, ami tragikus felismeréssel döbönt szívembe és ez, hogy

Baja város természetes népszaporodása már évtizedek óta stagnál.

Azt mondják, hogy minden évben több sirt asznak meg, mint ahány új bölcsőt ringatnak.

Magyar asszonyok a mi jövőnk a gyermeki Anyák, ne fosszátok meg a nemzetet az erős, boldog magyar jövőző zálogától.

Minden erőmmel azon leszek — folytatta ezután a főispán — hogy egészségügyi intézkedésekkel és felvilágosítással Baja városát vissza vezessük arra az utra, amelyet a természet rendelt és a nemzet élniakarása félreérthetetlenül kijelölt.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Önökkel együtt a város egész lakossága jól tudja azt, hogy mit jelent idegen uralom alatt sanyalódni, hiszen a bajaiak még nem felejtették el a hároméves rabságukat. Másik várossal huzsonkét esztendeig szenvedtük a mártír-sorsot.

Erőt merítettünk ebből és most mérhetetlen hálával és bizalommal tekintünk történelmünk óriására, országgyárapító Kormányzó Urunkra, akinek vezérlete mellett teljesül be a szebb és boldogabb magyar jövő.

A főispán ezután Baja város fejlődési lehetőségeiről beszélt, utalt arra, hogy ennek a fejlődésnek irányát a Duna determinálja. Arra kell törekedni, hogy

a várost kereskedelmi és ipari centrummá fejlesszük ki.

Rámutatott a kikötőépítési munkálatokra is, a vasuti hálózat kiépítésére, majd utalt Baja nagy multjára és magas kultúrszínvonalára. A város vezetősége polgármesterével az élen bajai születésű, akik minden képességükkel, tehetségükkel azon vannak, hogy forrón szeretettel szülővárosuk izmosodjék, erősödjék — mondotta. Dicsérőleg emlékezett meg a polgármester eddigi ténykedéséről, majd a közellátás kérdéseit tette szóvá. Rámutatott a magyar temivalókra gazdasági téren, utalt az ONCSA és a népjóléti szövetkezet működésére, beszélt az ifjúság nevelésének fontosságáról, majd rátért a nemzeti kérdésre is. Baja magyar város és pedig a legszebb értelemben az. A lakosság túlnyomó része magyar, kisebbsége bunyevác és német, de

ezek lélekben, szívben, együttérzésben meggyőződésben egyformán magyarok.

Itt a legszebb értelemben érvényesült a szent-istváni eszme. Soha nem volt különbség magyar, német és bunyevác között. Mindenki élhette azt az életformát, amely neki a legmegfelelőbb volt. Ebből fakadt az összeforrás ragyogó eredménye.

Dr. Reök Andor ezután Szabadka és Baja kapcsolatait tette szóvá a két város egymásra utaltságát, lelki azonosságát, gazdasági érdek-közösségét, majd köszöntötte a Szabadka város képviselőjében megjelent munkatársait és az összes megjelent délvidékieket, akik megjelenségükkel tanubizonyosságát adták, hogy velem együtt és rajta keresztül össze akarnak fogni Bácska e szép városában. A főispán Kisfaludy Sándor szavaival fejezte be beszédét:

„Áldj meg minket magyaroknak hatalmas nagy Istenel!

Óltalmadban ne vétessen a magyarnak ellene! Sem kelet, sem nyugot mérge, sem árulás belső férgé,

Sem irigység ingere; sem az önkény fegyvere.”

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után több méltató beszéd hangzott el.

Az ünnepség után egyáltalételes közebédet rendeztek, amelyen számos lelkes felköszöntő mondottak.

A zombori levante ifjuvezető tábor táncestélyt rendez a honvédcsaládok javára

A zombori levantik, akik minden hazafias megmozdulásból messzemenően veszik ki a részüket, most, amikor az ország közönsége összefogott a honvéd családok érdekében, újra hallatják szavukat. Az ifjuvezető tábor úgy kíván hozzájárulni a gyűjtés minél nagyobb sikeréhez, hogy február 14-én, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel táncmulatságot rendez a honvédcsaládok hozzátartozói javára.

A rokonszenves levantik rendezése nagy visszhangra talált és már is olyan nagyszámu jegyelőjegyzés történt, hogy az biztosítja az est sikerét. Aki véletlenül nem kapott meghívót, forduljon Hrabovszky István optikushoz, a Kossuth utcában.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — ÜGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Lackner Lajos, Frefort utca 4. Telefon: 188. — ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Angyal, Jókai tér.

Nemzetvédelmi kitüntetés. A Kormányzó Ur Öfönémeltósága nemzetvédelmi kereszttel tüntette ki nagasi Magassy Antal zombori állami gimnáziumi igazgatót, felsőházi tagot.

Névmagyarosítás. Blechl Ferenc, a Bogyáni Kenderipar R. T. cégjegyzője, családi nevét Ballai-ra változtatta.

A Gazdasági Egyesület lótenyésztési szakosztályának közgyűlése. Bácsbodrog vármegye Gazdasági Egyesületének lószakosztálya február 16-án, délelőtt kilenc órai kezdettel rendes évi közgyűlést tart. A napirenden nyolc pont szerepel.

Apatini hírek. A Mohácsról Apatinba helyezett fővárhivatal február 15-ikén kezdi meg működését. — Apatin községben pedig 36.780 pengőt gyűjtöttek a honvédcsaládok felsegélyezésére.

Háromszázezer pengős nyeremmel húzták ki az osztálysorsjáték csütörtöki húzásán az 55618 sz. sorsjegyet. Nagyobb nyeregmények a következő számoknak jutottak: 62638 ötezer, 58749 és 68159 háromezer, 10966, 24978 és 81205 kettőezer, végül 44204, 68308, 79916, 83328 és 93612 egy-egy ezer pengő. (Felelősség nélkül).

Szerencsétlenség téztavagás közben. Nagy Mária tizenhétéves szabadkai gyári munkásnő szerdán délelőtt Körösi Géza rudicsutcai üzletében a téztavagógéppel dolgozott. A gép elkapta a kezét és bal kezének két középső ujját lemetszette. A mentők beszállították a kórházba.

Magyar hősök

Kiemelkedő vitézségnek és előljárói iránt érzett önfeláldozó hűségének szép tanujelét adta a szovjet ellen vívott háború során Kolyvek Lajos szakaszvezető, egyik géppuskás szakaszunk parancsnoka.

1942 szeptember 29-én csapataink ellentámadást hajtottak végre Perejezsaha község melletti. Az ellentámadás heves közelharccra vezetett s ebben Kolyvek szakaszvezető észrevette, hogy a tőle jobbra küzdő század parancsnokát, valamint annak törzsét az ellenség egyik erős osztága már bekerítette.

Kolyvek szakaszvezető habozás nélkül bevetele magát a bekerítő szovjet csoportra, s hősi harccal sikerült is kimentenie parancsnokát és annak törzsét szorult helyzetéből. Ekkor a századparancsnok harcálláspontján foglalt tüzelőállást s bátor közelharccal teljesen visszaverte a bolsevisták támadását s bár továbbra is igen nehéz helyzetben küzdöttek, lehetővé tette, hogy csapataink megtartották eredeti védőállásukat.

Megoperálták Deák képviselőt. Deák Imre dr. országgyűlési képviselő vakbélműtétet hajtottak végre a Holzschuh szanatóriumában. A műtét sikerült.

Választmányi ülést tart a DMKSz zombori fiókja. A DMKSz zombori fiókja február 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a gimnázium tornatermében választmányi ülést tart.

Munkaadója íróasztalát fosztogatta egy dorozslói szolga. A rendőrség letartóztatta Huszár József 30 éves dorozslói szolgát, aki már hosszabb idő óta rendszeresen fosztogatta munkaadója íróasztalát. Huszár Bartol István országgyűlési képviselőnél volt alkalmazásban. Amikor a háziak nem tartózkodtak otthon, Huszár álküccsal felnyitotta az íróasztalt és ellopta az ott talált aprópénzt. Ilyen módon összesen 980 pengővel károsította meg Bartol István képviselőt. A lopást a képviselő egyik vendége vette észre. Huszárt beszállították a zombori törvényszékre, ahol a bíróság elrendelte az előzetes letartóztatását.

Zimonyi Márta a Fővárosi Operettszínház primadonnája és a Kőszegi szintársulat tagjai is szerepelnek a Baross Női Tábor TEADÉLUTANJÁN

Sztapár a honvédekért. Tudósítónk jelenti: Sztapár község közönsége a Főmeltósági Asszony felhívására bekapcsolódott a honvédcsaládok érdekében indított gyűjtési akcióba és 8900 pengőt gyűjtött erre a célra. Ezenkívül a múlt évben megindított hősihalált halt honvédek árváinak támogatására eszközölt gyűjtés eredménye 7200 pengő. Az eredmény annál is kielégítőbb, mert a község határának körülbelül 40 százaléka szomszédos községekben lakó németek birtokában van, akik a lakóhelyükön adakoztak.

ALBERT FERENC világhírű magyar hegedűművész hangverseny március 6-án Zomborban

Ezüst kalászos gazdákat avattak Horthyváran. Horthy-váran befejeződött a kéthónapos téli gazdasági tanfolyam. A záróvizsgán a minisztérium megbízásából Paller Gáspár, a gazdasági iskola igazgatója jelent meg. A záróvizsgán 36 hallgatót avattak ezüstkalászos gazdává.

Holtan találták ágyában a kilakoltatott lakót. Egy bécsi bérház tulajdonosa — olvassuk a Neues Wiener Tagblattban — kilakoltatási pert indított egyik lakója, egy magános asszony ellen, mert már három év óta nem fizetett lakbért. Minthogy az asszony részéről senki sem jelent meg az ismételtén kitűzött tárgyalásokon, a bíróság elrendelte a kilakoltatást. Amikor hatósági személyek jelenlétében behatoltak a három év óta lezárt lakásba, a hálószobában rátaláltak az idős nő oszlásban lévő holttestére. A törvényszéki orvos véleménye szerint a lakbérrel késedelmes nő már 3 év óta holtan feküdt a lakásban. A szomszédok azt hitték, hogy a hölgy a háború kitörésekor vidéki rokonaihoz költözött. A háztulajdonos szintén azért nem indított előbb eljárást, mert mindig várta, hogy lakója visszatér.

Kártya barlangot tartott fenn egy óbcesel joghallgató. A pécsi rendőrség a napokban két kártyabarlangot leplezett le, ahol nagy összegben folyt a tiltott szerencsejáték. Az egyik kártyabarlang Jakab József óbcesei származású 26 éves joghallgató lakásán volt. Amikor a detektívek razziát tartottak, nagy társaságot találtak ott. Az asztalon éppen 124 pengő hevert. A vendégeknek étel és ital is szolgáltatották ki. A másik kártyabarlang ugyancsak egy jogszigorító lakásán volt. Ugy a kártyabarlang tulajdonosok, mint az ott talált társaság tagjai ellen megindították a büntető eljárást.

Tüzet okozott a füstölő. Ujvidékről jelentik: Szerdán éjjel 11 órakor jelentették a tűzoltóságnak, hogy a Széchenyi utcában tűz ütött ki. A tűzoltóság teljes felkészültséggel sietett a helyszínre és sikerült a tüzet rövid idő alatt elfojtani. Megállapították, hogy a tüzet a fűtőkamrában elhelyezett füstölő okozta. A tűz martaléka lett husz kilogramm serfésűs és négy lakó tűzifakészlete. A kár kétezer pengő.

Műsoros délutánt rendez a DMKSz zombori fiókja. A Délvidéki Közművelődési Szövetség zombori fiókja 21-én, vasárnap délután három órakor tartja meg első évi műsoros délutánját a gimnázium tornatermében. Az előadás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Villamos szerencsétlenség Szabadkán. A teljes sebességgel haladó villamos, a szabadkai törvényszék közelében elütötte dr. Horváth Miklós számvevő tanácsnokot. Dr. Horváth nem vesztette el lélekjelemlését, hanem megkapaszkodott a villamos peremében és így kisebb zúzódásokkal és könnyebb természetű agyrázkódással sikerült megmenekülnie veszélyes helyzetéből.

A múlt tél év német filmtormelése. A múlt tél évben Németország 108 új film elkészítését kezdte meg, melyek közül 75 már el is készült. A folyó év első felében 21 új film kerül forgatásra.

„Uram hallgasd meg a mi könyörgésünket!”

A vérzivataros 1943 farsangján a népek Ura kemény próbára teszi a nemzeteket és közöttük minket is: szegény magyarokat. Csak remegő szívvel és könnyes szemmel mérünk a jövőbe nézni. Talán még soha nem szorultunk rá úgy a jó Isten segítségére, mint most. S amikor olyan kimondhatatlanul nagy a szenvedés, éppen akkor, amikor olyan kétségbeejtően sok a bűn. Mi a jó Isten irgalmát akarjuk megnyerni a szebb magyar jövő érdekében is és ezért a szombati egész napi szentségimádást az I. számú zárda kápolnájában

az engesztelés jegyében akarjuk végteni. Felajánljuk a népek Urának könnyeinket, szenvedéseinket, nélkülözéseinket, gyászunkat, az elömlő emberi vért és kérjük, hogy törölje el irgalmassága szerint nagy bűneinket.

Február 13-án, szombaton, az I. Zárda kápolnájában reggel 7 órakor szentség kitétel és szent mise.

Délután 3 órakor rózsafüzér.

Este 6 órakor szent óra és szent beszéd. Tartja Marjai Dezső a gimnázium hittanára. 7 órakor szentségbevétel.

Erre az egésznapos szentségimádásra, a nap bármely percében, engesztelésre mindenkit meghív és szeretettel vár a kenyér színébe rejtő szentségi JÉZUS.

„A mi kiáltásunk jusson Eléd!”

oooOooo

114.761 pengő Ujvidék gyűjtése. Ujvidékről jelentik: Ujvidéken a hadbavonultak hozzátartozóinak felsegélyezésére indított gyűjtés csütörtökön újabb hatezer pengővel szaporodott. A gyűjtés eddigi eredménye 114.761 pengőt tesz ki.

Négy évi fegyházra ítélték Ujvidéken egy erkölcstelen merénylőt. Ujvidékről jelentik: Az ujvidéki törvényszék Hollósi tanácsa csütörtökön zárt tárgyaláson tárgyalta Blagojev Kuzmán pénzbeszedő ügyét, akit a királyi ügyész erkölcstelen merényletért vont felelősségre. A bíróság a pénzbeszedőt négy évi fegyházbüntetésre ítélte.

A Magyar Erő február 7-i számát az orosz harctéren küzdő és Európát védő hősöknek szenteli. Bemutatja hatalmas képanyaggal a magyar honvédek nehéz harcának egy-egy izgalmas jelenetét, hogy hogyan állják honvédeink a legnehezebb viszonyok között is a súlyos küzdelmet. Kétoldalas képriport foglalkozik a német és olasz csapatok keleti és afrikai arcvonalának történéseivel, egyedülállóan érdekes áttekinthető térképekkel és magyarázattal ellátva. Az utóbbi hetek izgalma és az érdeklődés a törökországi eseményekben csúcson sodor ki. Az adanaí értekezlettel kapcsolatban »Törökország az érdeklődés középpontjában« címmel és térképpel, kétoldalas képpel riportban nyújt szemléltető felvilágosítást a Magyar Erő. A Magyar Erő utóbbi című hatoldalas képsorozat a jövő reményességének, a nemzeti és magyar cserkésznek testét és lelket erősítő hadijátékát mutatja be. Ezenkívül színház, sport, szépirodalom, rajzos humor és keresztrejtvény teszi páratlanul gazdaggá a huszoldalas nagy képes hetilapot. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet krt. 7.

Magyar rendőrök Bánátban. A Magyar Közművelődési Szövetség annakidején nem nagy sikerrel működött Bánátban. Bácska felszabadulásával a bánáti magyarság életében is változás állott be. A fiatalabb generáció került a szervezés élére és kitartó munkájával elérte, hogy a bánáti magyarság 94 százaléka a DMKSz-ben tömörült. A DMKSz bánáti szervezetének élén Jeszenszky Ferenc áll. Helyettese Dániel Pál, oléci földbirtokos. A DMKSz bánáti szervezete 6 körzetre osztotta fel Bánátot, amelynek élén agilis körzetvezetők állanak. Két járás élére sikerült magyar főtisztviselőt állítani. A bánáti rendőrség keretében 8 rendőrtiszt teljesít szolgálatot és igen szép számban vezetik magyar jegyzők és bírók a falu ügyeit. A bánáti rendőrségnél pedig 400 magyar teljesít szolgálatot, akik megkülönböztetésül a többi nemzetiségű rendőröktől DMKSz jelvényt viselnek.

Napraforgó-termelők!!**Fontos!!**

Szerződéses termelőink érdekét szemelőtt tartva kieszközöltük, hogy mindazok akik napraforgójukat az elmúlt idényben nálunk szerződtették, a már kiadott 20% olajpogácsán felül

Mégegyszer 20% olajpogácsát kapjanak

Tehát akik tavaly nálunk jegyeztek, jöjjenek el a szükséges utbaigazítás végett, hogy tavalyi termésük utáni újabbi 20% olajpogácsát mielőbb megkapják.

Az idei termésre az előjegyzések már folynak. Forduljanak bizalommal hozzánk.

Az új termés után a tavalyi 20%-al szemben 25% olajpogácsát adunk

A termelő 50-53 pengőig métermázsánkénti árra, szállításhoz szükséges üres zsákra és pénzelőlegre, azonfelül PÉTI SÓRA is igényt tarthat

Aki egyszer napraforgót termel, meggyőződhet róla, hogy a

N A P R A F O R G Ó

1. különösebb talajt nem igényel, szikkes földön is megterem
2. gondozása és vetése olyan könnyű mint a tengerié
3. kártevők nem bántják
4. valamennyi olajnövény közül a legnagyobb hozamot adja
5. termésének beszállítása után olyan összeget kap, mely jóval felette áll a buza és tengeri hozamának
6. az olajpogácsa által tejhozamát megsorsorozza
7. átvétele a szállítóképes termésnek szedés után azonnal eszközölhető
8. aratása és betakarítása valamint szállítása olyan időben történik, mely a többi mezei munkát nem zavarja és hátráltatja
9. szára nagymennyiségű értékes tüzelőanyagot biztosít
10. termelése által, amely ugyanis kötelező, nemcsak saját javát, de a HAZA érdekét is szolgálja és elősegíti a győzelem kivívását!

Minden utasítást megad Hazai olajgyár R. T.

Képviselet: STEFATITS ISTVÁN

kereskedelmi ügynökség, biztosítási iroda

ZOMBOR, Zrinyi (Párisi) u 2 TELEFON 81

MEGHIVÓ.

A Közgazdasági Bank R. T. 1943. évi február hó 14-én, délelőtt fél 12 órakor Szabadkán, székházában tartja

51. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szabadka, 1943. január hó.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1942. üzlet-évről.
2. A felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
3. Az ügyvezető 1942. évi szolgálati illetményeinek megállapítása.

4. Határozat a felmentvény tárgyában.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. Felügyelőbizottság választása és díjazásának megállapítása.

FIGYELMEZTETÉS! Felkérjük a t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűlésen résztvenni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket a közgyűlés napja előtt az intézet pénztáránál, vagy Budapesten, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál letenni.

Mérlegszámla 1942. december 31-én

VAGYON		TEHER	
Kézpénz és bankári követelések P — — —	12,930.863,75	Részvénytőke — — — — —	1,000.000.—
Értékpapírok — — — — —	995.814,30	Tartalékalap — — — — —	260.000.—
Váltótárca — — — — —	5,063.031,02	dr. Kiss József tisztviselői segélyalap — — —	5 000.—
Ebből jelzáloggal fedezve P 4,252.637,19		Nyugdíjpénztár — — — — —	
Adósságok:		Betétek:	
Jelzálogfedezettel — — — — —	1,601.401,02	Takarékkönyvecskére — — — — —	16,302 337,71
Áru vagy egyéb fedezettel — — — — —	5 726 484,54	Folyószámlákra — — — — —	9,409 790 56
Külön fedezet nélkül — — — — —	358.112,68	Kezességek — — — — — P 1,546.405.—	
Kezességek — — — — — P 1,546.405.—		Beszédvények — — — — — P 176.695,14	
Beszédvények — — — — — P 176.695,14		Fel nem vett osztalék — — — — —	4.886,01
Nyugdíjpénztár értékei — — — — —	730 035,53	Átmeneti tételek — — — — —	32.268,80
Átmeneti tételek — — — — —	63.989,37	Nyereség — — — — —	96.393,60
Berendezés — — — — —	24.580.—		
Intézeti székházak — — — — —	379.799,47		
Le: Értékcsökkenési alap — — — — —	33.399,47		
	346.400.—		
P	27,890.762 21	P	27,890.762 21

Eredmény számla 1942. december 31-én

TERHEK		JÖVEDELMEK	
Személyzeti illetmény — — — — —	378.218,69	Beszédett kamatok:	
Üzleti költség — — — — —	138.696,81	Váltókamat — — — — —	396.221,45
Adó és illeték — — — — —	248.192,29	Folyószámlai adóskamat — — — — —	503.730,47
Leírások — — — — —	65.935,69	Bankári kamat — — — — —	350.768,87
Nyereség:		Értékpapirkamat — — — — —	74 126,90
1941. évi nyereségáthozat — — — — —	17.327,05	Le: Kifizetett kamatok:	
1942. évi nyereség — — — — —	79.066,55	Takarékbetétkamat — — — — —	392.749,47
	96.393,60	Folyószámlai betétkamat — — — — —	168 054,40
		Tiszta kamatjövedelem	764.043,82
		Jutalék és különféle nyereség — — — — —	121.387,71
		Ingatlanjövedelem — — — — —	24.678,50
		Nyereségáthozat az 1941. évről — — — — —	17.327,05
P	927.437,08	P	927.437,08

Szabadka, 1942. december 31.

Az igazgatóság nevében:

dr. SÁNTHA GYÖRGY
elnök.

Megvizsgálta és helyesnek találta:
A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

KOSZTOLNYIK KÁLMÁN
ügyvezető igazgató.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

Leghate kocsija közben már messze járt. Hatalmas amerikai gép volt, a három kilométert Repps Grangeig alig néhány perc alatt tette meg. Átsuhan a park bejáráján, végigszáguldott a gyönyörű gesztenyefasoron és nesztelenül állt meg a bejárat előtt. Gyönyörű, barátságos, kastélyszerű épület volt a ház. Az inas a tágas, napos társalgóba vezette, ahonnan a rózsákertre nyílt kilátás és Mr. Henderson Ker csakhamar belépett hozzá. Julian Leghate feltérintett reá s azonnal tudta, hogy figyelemre méltó egyéniséggel találkozott.

— Remélem, nem zavarom tulságosan korán, Mr. Ker — kezdte a vendég, látva, hogy Ker kissé meg van lepelve. — Itt, vidéken, az a szokás, hogy a szomszédok minél előbb meglátogatják az újonnan jötteket. Repps előbbi lakói, Vauxék, nagyon jó barátaim voltak. Doktor Leghate a nevem.

Henderson Ker udvariasan meghajolt és odanyújtotta hatalmas kezét.

— Örvendek a szerencsének. Az orvos mindig jó szomszéd.

Leghate nevetett.

— Hála Istennek, önnek nem igen lesz reám szüksége, mint orvosra, amint látom. De különben is, én már évek óta nem rendelek. Kizárólag tudományos kutatásokkal foglalkozom. Hogyan tetszik a mi vidékünk, Mr. Ker?

— Mindenesetre nagyon szép, olyan, mint a jól ápolt kert. Persze, az én hazám egészen más...

— Az igaz — bólintott Leghate doktor.

— Ismeri Illinoisot? Volt már ott?

— Egyszer, rövid időre...

— Igen, 1913-ban — mondta Ker és élesen a doktorra szegezte a szemét. — Jól emlékszem önre, Mr. Leghate.

Egy vagy két pillanatig teljes csend volt a szobában. Leghate tekintete találkozott a házigazda tekintetével. Henderson Ker szólalt meg végre, de érezhetően hideg volt a hangja...

VII. FEJEZET.

Leghate doktor tévedése

Leghate doktort nagyon kényelmetlenül érintette, ha olyan emberrel találkozott, aki valamiképpen többet tudott valamiről, mint ő. Kéményen ránézett a nyugalmazott rendőrtisztra,

de nem emlékezett, hogy látta volna valaha. Bosszankodott ugyan, de azért igyekezett barátságosan mosolyogni.

— Különös, hogy ön emlékszik reám, mert nekem rendkívül jó az emlékezőtehetségem, de igazán nem tudom, hol találkoztunk.

— Mint rendőrtiszt, természetesen ismerem minden idegent, aki a kerületemben megfordult — felelte Mr. Ker könnyedén. — Az előkelő utasokat éppen úgy számon tartottam, mint a gyanús egyéneket. Azt nem állítottam, hogy társasági formák közt valaha is találkoztunk.

— Most azonban volt szerencsém önnel megismerkedni s nagyon örülök — mondta Leghate. — Remélem, jobban is megismerjük majd egymást. Az unokahuga, Cicely meg én régi jóbarátok vagyunk.

— Erről már hallottam — jegyezte meg Ker. Felállt, az ablakhoz ment és kiszólt.

— Jöjj be — mondta Mr. Ker. — Itt van egy kedves ismerősöd, aki meglátogatott minket.

Cicely mosolygó arcocskával, rózsásan és frissen lépett be a kertből. Szemében ragyogás volt... de azonnal kialudt a fénye, amint észrevette, hogy a látogatott Leghate doktor. Nem őt várta. Hanem azért melegen és egy kis hirtelen megbánással üdvözölte a doktort. Igazán jóbarátok voltak, kiskora óta. Folytatjuk.